

Προαιρετικό Πρωτόκολλο στο Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα

Υιοθετήθηκε και άνοιξε για υπογραφή, επικύρωση και προσχώρηση
με την από 16.12.1966 υπ' αριθμ. 2200 Α (XXI) απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ
Έναρξη ισχύος: 23.3.1975, σύμφωνα με το άρθρο 9¹
Κείμενο: United Nations Treaty Series, vol. 999, p. 171

[όπως κυρώθηκε με το Ν. 2462/1997 « Κύρωση του Διεθνούς Συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στο Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα και του Δευτέρου Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στο Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα σχετικού με την κατάργηση της ποινής του θανάτου» (ΦΕΚ 25, τ. Α΄)]

ΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΚΡΑΤΗ ΣΤΟ ΠΑΡΟΝ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι για να εξασφαλίσουν καλύτερα την εκπλήρωση των σκοπών του Διεθνούς Συμφώνου για το Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα (που θα αναφέρεται παρακάτω ως "το Σύμφωνο") και την εφαρμογή των διατάξεών του, θα ήταν σκόπιμο να επιφορτίσουν την Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, η οποία προβλέπεται στο Τέταρτο Μέρος του Συμφώνου (που θα αναφέρεται παρακάτω ως "η [Επιτροπή](#)") να λαμβάνει και να εξετάζει, όπως προβλέπεται στο παρόν Πρωτόκολλο, αναφορές προερχόμενες από άτομα που ισχυρίζονται ότι είναι θύματα παραβίασης οποιουδήποτε από τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται στο Σύμφωνο,

ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

Άρθρο πρώτο.- Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος στο Σύμφωνο, που γίνεται Συμβαλλόμενο Μέρος στο παρόν Πρωτόκολλο, αναγνωρίζει στην Επιτροπή την αρμοδιότητα να λαμβάνει και να εξετάζει αναφορές προερχόμενες από άτομα, που υπόκεινται στη δικαιοδοσία του, τα οποία ισχυρίζονται ότι είναι θύματα παραβίασης, εκ μέρους αυτού του Συμβαλλόμενου Κράτους, οποιουδήποτε από τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται στο Σύμφωνο. Η Επιτροπή δεν αποδέχεται καμία αναφορά που αφορά Συμβαλλόμενο Κράτος στο Σύμφωνο, το οποίο δεν είναι Συμβαλλόμενο μέρος στο παρόν Πρωτόκολλο.

Άρθρο 2.- Με την επιφύλαξη των διατάξεων του πρώτου άρθρου, κάθε άτομο που ισχυρίζεται ότι είναι θύμα παραβίασης οποιουδήποτε από τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται στο Σύμφωνο και το οποίο εξήντησε όλα τα διαθέσιμα εσωτερικά μέσα προστασίας μπορεί να υποβάλει γραπτή αναφορά στην Επιτροπή προκειμένου αυτή να την εξετάσει.

Άρθρο 3.- Η Επιτροπή κηρύσσει απαράδεκτη κάθε αναφορά που υποβάλλεται δυνάμει του παρόντος Πρωτοκόλλου, η οποία είναι ανώνυμη ή που θεωρεί ότι αποτελεί κατάχρηση του δικαιώματος υποβολής τέτοιου είδους αναφορών ή είναι ασυμβίβαστη με τις διατάξεις του Συμφώνου.

Άρθρο 4.- 1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 3, η Επιτροπή θέτει κάθε αναφορά που της υποβάλλεται, σύμφωνα με το παρόν Πρωτόκολλο, υπόψη του Συμβαλλόμενου Κράτους σ' αυτά το Πρωτόκολλο το οποίο έχει παραβιάσει ενδεχομένως οποιαδήποτε από τις διατάξεις του Συμφώνου.

2. Εντός των έξι μηνών που ακολουθούν, το εν λόγω Κράτος υποβάλει γραπτώς στην Επιτροπή τις εξηγήσεις ή δηλώσεις οι οποίες αποσαφηνίζουν το ζήτημα και υποδεικνύουν, ενδεχομένως, τα μέτρα που έχει λάβει για να επανορθώσει την κατάσταση.

Άρθρο 5.- 1. Η Επιτροπή εξετάζει τις αναφορές που δέχεται δυνάμει του παρόντος Πρωτοκόλλου, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις γραπτές πληροφορίες που της υποβλήθηκαν από το άτομο και από το ενδιαφερόμενο Συμβαλλόμενο Κράτος.

2. Η Επιτροπή δεν θα εξετάσει καμία αναφορά ατόμου χωρίς να βεβαιωθεί ότι:

- α) Το ίδιο ζήτημα δεν βρίσκεται ήδη υπό εξέταση από ένα άλλο διεθνές όργανο έρευνας ή επίλυσης.
- β) Το άτομο έχει εξαντλήσει όλα τα διαθέσιμα εσωτερικά μέσα προστασίας. Αυτός ο κανόνας δεν

¹ Για τα συμβαλλόμενα κράτη και τις επιφυλάξεις βλέπε στην ιστοσελίδα:
<http://treaties.un.org/Pages/Home.aspx?lang=en>

εφαρμόζεται εάν οι σχετικές διαδικασίες υπερβαίνουν την εύλογη διάρκεια.

3. Η Επιτροπή συνεδριάζει κεκλεισμένων των θυρών όταν εξετάζει τις αναφορές που προβλέπονται στο παρόν Πρωτόκολλο.

4. Η Επιτροπή παρουσιάζει τις διαπιστώσεις της στο ενδιαφερόμενο Συμβαλλόμενο Κράτος και στο άτομο.

Άρθρο 6.- Η Επιτροπή συμπεριλαμβάνει στην ετήσια έκθεσή της, που καταρτίζει σύμφωνα με το άρθρο 45 του Συμφώνου, περίληψη των δραστηριοτήτων της με βάση το παρόν Πρωτόκολλο.

Άρθρο 7.- Αναμένοντας την πραγματοποίηση των στόχων του ψηφίσματος 1514 (XV), που υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών την 14η Δεκεμβρίου 1960, σχετικά με τη Διακήρυξη για τη χορήγηση ανεξαρτησίας στις αποικιακές χώρες και λαούς, οι διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου δεν περιορίζουν το δικαίωμα προσφυγής που χορηγήθηκε σ' αυτούς τους λαούς από το χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και τις άλλες συμβάσεις και διεθνή κείμενα που συνομολογήθηκαν υπό την αιγίδα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ή των ειδικευμένων οργανισμών του.

Άρθρο 8.- 1. Το παρόν Πρωτόκολλο είναι ανοιχτό για υπογραφή από κάθε Κράτος που έχει υπογράψει το Σύμφωνο.

2. Το παρόν Πρωτόκολλο υπόκειται στην επικύρωση κάθε Κράτους που έχει επικυρώσει το Σύμφωνο ή έχει προσχωρήσει σ' αυτό. Τα έγγραφα επικύρωσης θα κατατεθούν στο Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

3. Το παρόν Πρωτόκολλο θα είναι ανοιχτό στην προσχώρηση κάθε Κράτους που έχει επικυρώσει το Σύμφωνο ή έχει προσχωρήσει σ' αυτό.

4. Η προσχώρηση θα πραγματοποιηθεί με την κατάθεση ενός εγγράφου προσχώρησης στο Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

5. Ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών θα πληροφορήσει όλα τα Κράτη που έχουν υπογράψει το παρόν Πρωτόκολλο ή που έχουν προσχωρήσει σ' αυτό για την κατάθεση κάθε εγγράφου επικύρωσης ή προσχώρησης.

Άρθρο 9.- 1. Με την επιφύλαξη της θέσης σε ισχύ του Συμφώνου, το παρόν Πρωτόκολλο θα τεθεί σε ισχύ τρεις μήνες μετά την ημερομηνία της κατάθεσης στο Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών του δεκάτου εγγράφου επικύρωσης ή προσχώρησης.

2. Για καθένα από τα Κράτη, που θα επικυρώσουν το παρόν Πρωτόκολλο ή θα προσχωρήσουν σ' αυτό μετά την κατάθεση του δεκάτου εγγράφου επικύρωσης ή προσχώρησης, το εν λόγω Πρωτόκολλο θα τεθεί σε ισχύ τρεις μήνες μετά την κατάθεση από κάθε Κράτος του εγγράφου της επικύρωσης ή της προσχώρησης.

Άρθρο 10.- Οι διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου εφαρμόζονται, χωρίς περιορισμό ή εξαίρεση, σε όλες τις συστατικές μονάδες των ομοσπονδιακών Κρατών.

Άρθρο 11.- 1. Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος στο παρόν Πρωτόκολλο μπορεί να προτείνει τροποποίηση και να καταθέσει το κείμενό της στο Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Ο Γενικός Γραμματέας διαβιβάζει όλα τα σχέδια τροποποιήσεων στα Συμβαλλόμενα Κράτη αυτού του Πρωτοκόλλου ζητώντας να του υποδείξουν εάν επιθυμούν να συγκληθεί διάσκεψη των Συμβαλλόμενων Κρατών ώστε να εξετασθούν αυτά τα σχέδια και να τεθούν σε ψηφοφορία. Εάν το ένα τρίτο τουλάχιστον των Κρατών εκδηλωθεί υπέρ αυτής της σύγκλησης, ο Γενικός Γραμματέας συγκαλεί τη διάσκεψή υπό την αιγίδα του οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Κάθε τροποποίηση που εγκρίνεται από την πλειοψηφία των Κρατών που ήταν παρόντα και ψήφισαν στη διάσκεψη υποβάλλεται για έγκριση στη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών.

2. Οι τροποποιήσεις αυτές τίθενται σε ισχύ αφού εγκριθούν από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών και γίνουν αποδεκτές, σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες, από την πλειοψηφία των δύο τρίτων των Συμβαλλόμενων Κρατών στο παρόν Πρωτόκολλο.

3. Αφότου οι τροποποιήσεις αυτές τεθούν σε ισχύ, είναι υποχρεωτικές για τα Συμβαλλόμενα Κράτη που τις έχουν αποδεχθεί, τα δε υπόλοιπα Συμβαλλόμενα Κράτη εξακολουθούν να δεσμεύονται από τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου και από κάθε προηγούμενη τροποποίηση που έχουν αποδεχθεί.

Άρθρο 12.- 1. Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος μπορεί, σε κάθε στιγμή, να καταγγείλει το παρόν Πρωτόκολλο με έγγραφη ειδοποίηση, η οποία θα απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα του οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Η καταγγελία θα αρχίσει να ισχύει τρεις μήνες μετά την ημερομηνία κατά την οποία ο Γενικός Γραμματέας έλαβε την ανακοίνωση.

2. Η καταγγελία δεν εμποδίζει την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Πρωτοκόλλου σε κάθε αναφορά που υποβάλλεται, δυνάμει του άρθρου 2, πριν από την ημερομηνία κατά την οποία η καταγγελία αρχίζει να ισχύει.

Άρθρο 13.- Ανεξάρτητα από τις ειδοποιήσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 8 του παρόντος Πρωτοκόλλου, ο Γενικός Γραμματέας του οργανισμού Ηνωμένων Εθνών θα πληροφορήσει όλα τα Κράτη, στα οποία αναφέρεται η παράγραφος 1 του άρθρου 48 του Συμφώνου, για:

α) Τις υπογραφές που τέθηκαν στο παρόν Πρωτόκολλο και τα έγγραφα επικύρωσης και προσχώρησης που κατατέθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 8

β) Την ημερομηνία κατά την οποία το παρόν Πρωτόκολλο θα τεθεί σε ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 9 και την ημερομηνία κατά την οποία θα τεθούν σε ισχύ οι τροποποιήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 11.

γ) Τις καταγγελίες που έγιναν σύμφωνα με το άρθρο 12.

Άρθρο 14.- 1. Το παρόν Πρωτόκολλο, του οποίου το κείμενο στην Αγγλική, Κινεζική, Ισπανική, Γαλλική και Ρωσική έχουν την ίδια ισχύ, θα κατατεθεί στο αρχείο του οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

2. Ο Γενικός Γραμματέας του οργανισμού Ηνωμένων Εθνών διαβιβάζει κυρωμένο αντίγραφο του παρόντος Πρωτοκόλλου σε όλα τα Κράτη στα οποία αναφέρεται το άρθρο 48 του Συμφώνου.